

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

Thailand Professional Qualification Institute (Public Organization)

วิสัยทัศน์

*“พัฒนากำลังคนด้วยมาตรฐานอาชีพ
ให้เป็นมืออาชีพ เพื่อความสามารถ
ในการแข่งขันของประเทศอย่างยั่งยืน”*

วัตถุประสงค์การจัดตั้ง สคช.

1

ดำเนินการศึกษาวิจัยและพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ

2

ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มวิชาชีพในการจัดทำมาตรฐานอาชีพ

3

รับรองมาตรฐานอาชีพของต่างประเทศและนำมาใช้เป็นมาตรฐานอาชีพตามพระราชกฤษฎีกา

4

ให้การรับรององค์กรที่มีหน้าที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ

5

เป็นศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับระบบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพ

6

ติดตามและประเมินผลองค์กรที่มีหน้าที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ รวมทั้งระบบคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความโปร่งใสและยุติธรรม

7

สนับสนุนและประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา ศูนย์ หรือสถาบัน ฝึกอบรม สถานประกอบการและหน่วยงานอื่น ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อให้มีการเผยแพร่และการใช้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ

กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ

ระดับ 8 ผู้มีสมรรถนะในการสร้างสรรค์องค์ความรู้หรือนวัตกรรมใหม่

ระดับ 7 ผู้มีสมรรถนะในการบริหารจัดการแก้ปัญหา

ระดับ 6 ผู้มีสมรรถนะในการทำงานหรือประกอบอาชีพที่มีความเชี่ยวชาญ

ระดับ 5 ผู้มีสมรรถนะในการทำงานหรือประกอบอาชีพโดยใช้เทคนิค และการจัดการค่อนข้างสูง

ระดับ 4 ผู้มีสมรรถนะในการทำงานหรือการประกอบอาชีพเฉพาะทาง

ระดับ 3 ผู้มีสมรรถนะในการทำงานหรือการประกอบอาชีพ ในเชิงเทคนิค

ระดับ 2 ผู้มีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการทำงานหรือ การประกอบอาชีพ

ระดับ 1 ผู้มีความรู้และทักษะทั่วไปเพื่อการทำงานหรือ การประกอบอาชีพ

มีผู้ได้คุณวุฒิวิชาชีพ

187,768 คน

ยอดผู้เข้ารับการประเมินฯ ทั้งหมด 367,930 คน

*(ยอดผู้ประเมินตั้งแต่ปี 2557 - 30 ก.ย. 66)

มาตรฐานอาชีพ

52

สาขาวิชาชีพ

มากกว่า 1,000 อาชีพ

คุณวุฒิการศึกษา Educational Qualifications			กรอบคุณวุฒิ แห่งชาติ NQF Levels	มาตรฐานอาชีพ Occupational Standards	
ขั้นพื้นฐาน Basic Education	อาชีวศึกษา Vocational Education	อุดมศึกษา Higher Education		กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ Professional Qualification Level	มาตรฐานฝีมือแรงงาน แห่งชาติ National Skill Standards / Occupational Standards
		ปริญญาเอก Doctoral Degree	ระดับ 8 Level 8	ระดับ 8 PQ 8	มรช. 6 NSS 6
		ปริญญาโท Master Degree	ระดับ 7 Level 7	ระดับ 7 PQ 7	มรช. 5 NSS 5
	ปริญญาตรี (ทล.บ.) Bachelor Degree (B.Tech.)	ปริญญาตรี Bachelor Degree	ระดับ 6 Level 6	ระดับ 6 PQ 6	มรช. 4 NSS 4
	ประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) Diploma in Vocational / Technical Education	อนุปริญญา Associate Degree	ระดับ 5 Level 5	ระดับ 5 PQ 5	มรช. 3 NSS 3
			ระดับ 4 Level 4	ระดับ 4 PQ 4	มรช. 2 NSS 2
ม.ปลาย + ทักษะอาชีพ Upper Secondary + Occupational	ประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) Vocational Education Certificate		ระดับ 3 Level 3	ระดับ 3 PQ 3	มรช. 1 NSS 1
ม.ปลาย Upper Secondary			ระดับ 2 Level 2	ระดับ 2 PQ 2	มธอ. 2 OS 2
ม.ต้น Lower Secondary			ระดับ 1 Level 1	ระดับ 1 PQ 1	มธอ. 1 OS 1

ความเชื่อมโยงกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ
สู่กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

คุณวุฒิวิชาชีพ

เทียบได้กับระดับ คุณวุฒิการศึกษา
ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

กลไกเชื่อมโยง / การเติมเต็ม เพื่อเทียบเคียง / เทียบโอนระหว่างคุณวุฒิการศึกษากับมาตรฐานอาชีพ
Mechanism in linking, filling-up, validating, and recognizing between
educational qualifications and occupational standards

- การทดสอบ วัด และประเมินผล / Testing, assessing, and evaluation
- การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากการศึกษาในระบบ นอกกรอบ ตามอัธยาศัย / Learning through formal, informal and non-formal education
- การเทียบโอนประสบการณ์จากการทำงาน / การฝึกฝนและปฏิบัติงานจริงจากการทำงาน
Validating working experiences, training, and operating in the workplace
- การสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank) / Accumulating learning credits (Credit Bank System)

การศึกษาต่อเนื่อง / การศึกษาตลอดชีวิต
Continuing and Lifelong Education

โดยได้รับความเห็นชอบ

จากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2560

และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

กรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียนเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2562

*อ้างอิงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. 2560, พิมพ์ครั้งที่ 2, 2562
Reference : National Qualifications Framework (2017), 2nd edition, 2019

กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ

ระดับ 1

ระดับ 2

ระดับ 3

ระดับ 4

ระดับ 5

ระดับ 6

ระดับ 7

ระดับ 8

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

ระดับ 1

ระดับ 2

ระดับ 3

ระดับ 4

ระดับ 5

ระดับ 6

ระดับ 7

ระดับ 8

กรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน

ระดับ 1

ระดับ 2

ระดับ 3

ระดับ 4

ระดับ 5

ระดับ 6

ระดับ 7

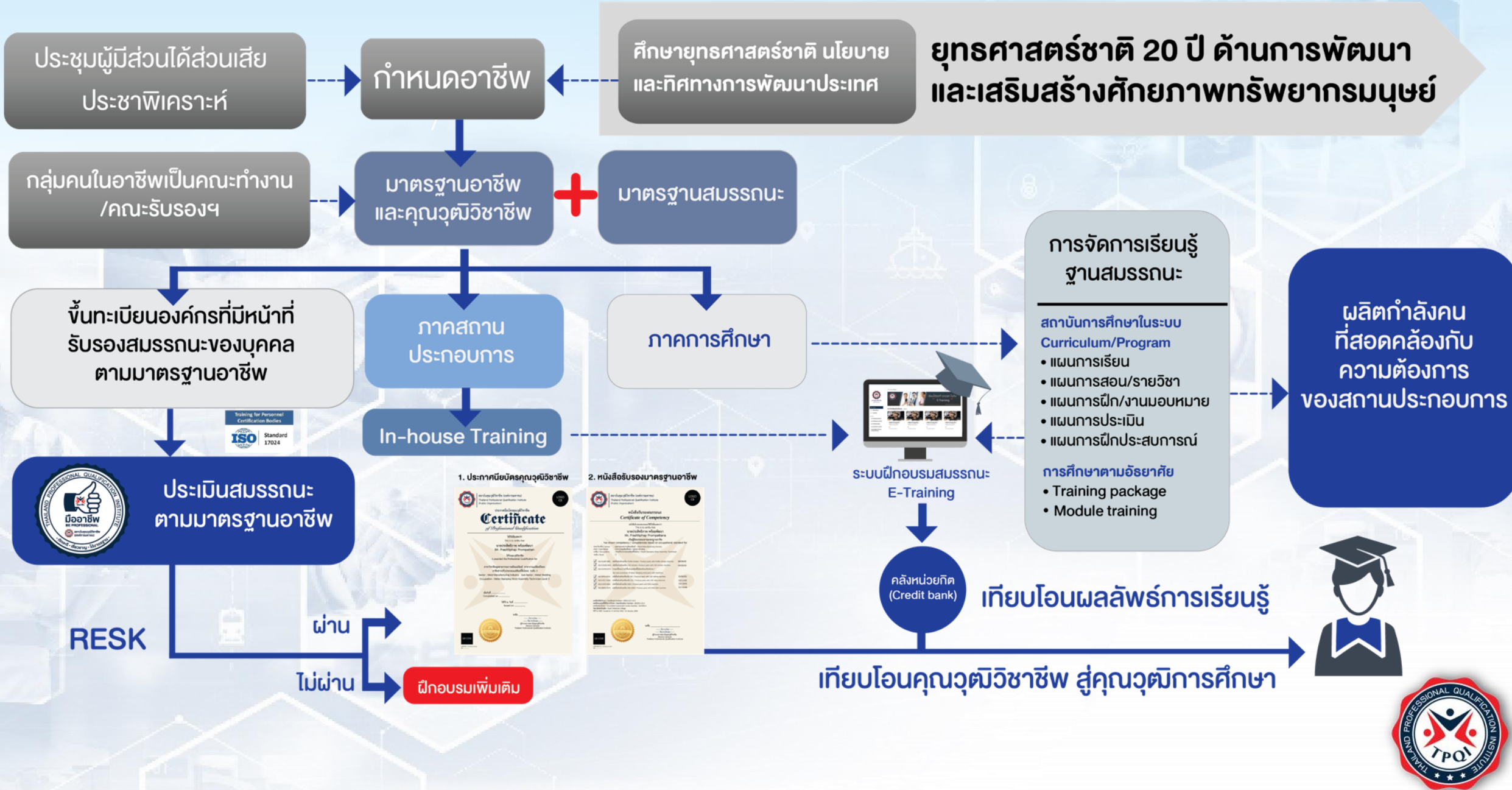
ระดับ 8

การเทียบเคียง
ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ

กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ
กับ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

8 ระดับ

แผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) (ฉบับทบทวนปี พ.ศ. 2567)

ยุทธศาสตร์ที่ 1

ทบทวนและจัดทำมาตรฐานอาชีพในภาคเศรษฐกิจที่สำคัญให้สอดคล้องกับบริบทและทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนากำลังคนของประเทศ

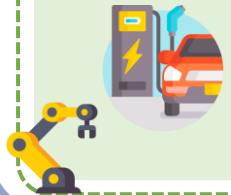
- ทบทวนและจัดทำมาตรฐานอาชีพและประยุกต์ใช้แนวทางปฏิบัติที่ดี เพื่อสร้างมาตรฐานอาชีพที่สอดคล้องทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในและต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 4

ส่งเสริมคุณค่าในมาตรฐานอาชีพสู่ความเป็นมืออาชีพ

- ยกระดับศักยภาพกำลังคนด้วยการรับรองสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพ
- สร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานให้กับองค์กรที่มีหน้าที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ และองค์กรที่ทำหน้าที่ให้บริการฝึกอบรม ด้วยมาตรฐานสากล เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ผู้รับบริการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2

พัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อยกระดับสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ

- จัดทำชุดฝึกอบรมและสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ตามมาตรฐานอาชีพ เพื่อพัฒนากำลังคนให้เข้าสู่ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ
- ส่งเสริม สนับสนุน ให้องค์กรและประชาชนใช้มาตรฐานอาชีพเป็นเครื่องมือในการยกระดับสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ

ยุทธศาสตร์ที่ 5

พัฒนาการดำเนินงานขององค์กรเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและยกระดับการให้บริการ

- เพิ่มศักยภาพระบบให้บริการข้อมูลด้านกำลังคนและระบบศูนย์กลางข้อมูลคุณวุฒิวิชาชีพที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย
- พัฒนาการดำเนินงานและเพิ่มศักยภาพบุคลากรเพื่อยกระดับการให้บริการ

ยุทธศาสตร์ที่ 3

พัฒนาการเทียบโอนระบบคุณวุฒิวิชาชีพกับระบบคุณวุฒิการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เชื่อมโยงโลกการศึกษากับโลกการทำงานอย่างเป็นรูปธรรม

- พัฒนากลไกการขับเคลื่อนเพื่อเทียบโอนระบบคุณวุฒิวิชาชีพกับระบบคุณวุฒิการศึกษาและการเทียบโอนในทางกลับกันอย่างเป็นรูปธรรม
- ผลักดันการใช้มาตรฐานอาชีพในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ หลักสูตรการเรียนรู้ และหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อการส่งเสริมผลลัพธ์การเรียนรู้ในระบบส่งเสริมสมรรถนะการเรียนรู้ (Competency Credit Bank)

ยุทธศาสตร์ที่ 6

การสร้างการยอมรับในระบบคุณวุฒิวิชาชีพ

- ส่งเสริมให้เกิดการยอมรับและใช้ประโยชน์จากระบบคุณวุฒิวิชาชีพ โดยยกระดับการประชาสัมพันธ์และใช้กระบวนการทางการตลาดมาพัฒนาการดำเนินงาน

ให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

สถานประกอบการ และอาชีพอิสระ สมาคม/สมาพันธ์/หน่วยงานภาครัฐและเอกชน (ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอาชีพ)

TDRi THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE การศึกษา วิจัย ดำเนินงานศึกษาวิจัยและพัฒนากระบวนการคุณภาพวิชาชีพ ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล (๖.1)

ต้นน้ำ

Demand Driven
ความต้องการจากสถานประกอบการ และอาชีพอิสระ

มาตรฐานอาชีพ **กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ**

(๖.2) ส่งเสริม และสนับสนุนกลุ่มอาชีพ หรือกลุ่มวิชาชีพในการจัดทำมาตรฐานอาชีพ

มีมาตรฐานอาชีพเพื่อพัฒนา กำลังแรงงานให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

(๖.3) รับรองมาตรฐานอาชีพของต่างประเทศและนำมาปรับใช้

มาตรฐานอาชีพของสถาบันมีทั้งหมด 52 สาขาวิชาชีพ รวม 1,025 อาชีพ (function analysis) 2,178 ระดับคุณวุฒิ (ข้อมูล ณ วันที่ 24 ก.พ. 2567) ครอบคลุมในหลากหลายอาชีพ เช่น เกษตรกรรม ICT พลังงานทดแทน เป็นต้น

มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ

มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ มี 279 สาขา (job analysis) และสาขาที่สามารถทดสอบประเมินได้มี 250 สาขา (ข้อมูล ณ 7 พ.ค. 67)

- นิยามคำว่ากำลังแรงงาน และผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน
- กำลังแรงงาน คือประชากรในประเทศไทยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ได้แก่ ผู้มีงานทำ ผู้ว่างงาน ผู้ที่รอฤดูกาล
 - ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน คือ คือประชากรในประเทศไทยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ได้แก่ ทำที่บ้าน เรียนหนังสือ เด็ก ขรา ป่วย พิการ อื่นๆ
- Ref:ข้อมูลสถิติแรงงานประจำปี พ.ศ. 2566 จากสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ไตรมาสที่ 2 (เมษายน - มิถุนายน) 2566

กลางน้ำ

21 ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพในประเทศไทย

พัฒนาผ่านระบบการรับรองความรู้และความชำนาญ ในอาชีพที่มีสภาวิชาชีพ หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

กำลังแรงงานในบางกลุ่มอาชีพ และในบางอาชีพต้องผ่านจากระบบการศึกษาก่อน

พัฒนาผ่านการประเมินสมรรถนะ

กำลังแรงงาน ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน

รับรององค์กรที่มีหน้าที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ (๖.4) ตรวจสอบติดตาม และ (๖.6) ประเมินผลองค์กรรับรองฯ

รับรองสมรรถนะกำลังแรงงานในสถานประกอบการ (๖.7)

ยอมรับผู้มีผลการทดสอบมาตรฐานอาชีพของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และมาตรฐานอาชีพอื่นใดที่คณะกรรมการสถาบันให้การรับรอง (๖.7)

พัฒนาผ่านการอบรม

กำลังแรงงาน ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน

การรับรองผ่านองค์กรที่มีหน้าที่ฝึกอบรมฯ / การฝึกอบรมที่สศช. ทำเอง (๖.7)

E-Training / Virtual Classroom (๖.7)

พัฒนาผ่านหลักสูตรการเรียนรู้

ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน เฉพาะกลุ่มเรียนหนังสือ (๖.7)

ต้องการหลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบจาก สศช.

การรับรองหลักสูตรการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ (๖.7)

เพื่อปรับหลักสูตรการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพและเป็นไปตามความต้องการของตลาดแรงงาน

ปลายน้ำ

รับรองความรู้และความชำนาญที่มีกฎหมายหรือประกาศ กระทรวงหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

21 ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพในประเทศไทย

รับรองสมรรถนะ

ต้องได้รับการรับรองสมรรถนะครบทุกสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพจึงจะได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ

รับรองคุณวุฒิวิชาชีพ

Competency Credit Bank

NOF* (๖.7) การเทียบโอนคุณวุฒิวิชาชีพและคุณวุฒิทางการศึกษา (NOF)

รับรองคุณวุฒิการศึกษา

National Credit Bank

- ค่าตอบแทนจากโอกาสที่เพิ่มขึ้นเมื่อมีประกาศนียบัตรคุณวุฒิวิชาชีพหรือหนังสือรับรองสมรรถนะประกอบการสมัครงาน
- รายได้ที่เพิ่มขึ้นเมื่อได้รับการรับรอง
- การลดต้นทุนในการคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงาน
- การลดค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากร
- การประหยัดค่าใช้จ่ายจากการลดความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการทำงาน
- ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- การมีสศช.จะทำให้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (HRD) เป็นไปอย่างมีระบบ เห็นการระดับของการพัฒนาชัดเจน (Qualification pathway)

*NOF คือ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework : NOF)

ECOSYSTEM การพัฒนาสมรรถนะของกำลังแรงงานผ่านระบบคุณวุฒิวิชาชีพ

Demand Driven
ความต้องการจากสถาน
ประกอบการ และอาชีพอิสระ

สถานประกอบการ และอาชีพอิสระ สมาคม/สมาพันธ์/
หน่วยงานภาครัฐและเอกชน (ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอาชีพ)

ดำเนินงานศึกษาวิจัยและพัฒนาาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล **การศึกษา วิจัย**

วิชาการ
กรอบคุณวุฒิ
วิชาชีพ 8 ระดับ

มาตรฐานอาชีพ
ส่งเสริม และสนับสนุนกลุ่มอาชีพ หรือ
กลุ่มวิชาชีพในการจัดทำมาตรฐานอาชีพ
รับรองมาตรฐานอาชีพของต่างประเทศและ
นำมาปรับใช้

มีมาตรฐาน
อาชีพเพื่อ
พัฒนากำลัง
แรงงานให้
ตรงกับความต้องการของ
ตลาดแรงงาน

มาตรฐานอาชีพมีทั้งหมด 52 สาขาวิชาชีพ รวม 1,039 อาชีพ (function analysis) 2,205 ระดับคุณวุฒิ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 ก.ย. 2567) ครอบคลุมในหลากหลายอาชีพ เช่น โลจิสติกส์ อุตสาหกรรมดิจิทัล อุตสาหกรรมบริการสุขภาพ และบริการทางการแพทย์ อุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ อุตสาหกรรมพลังงานและพลังงานทดแทน อุตสาหกรรมอาหาร การเกษตร และอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมถึงมาตรฐานอาชีพสากล

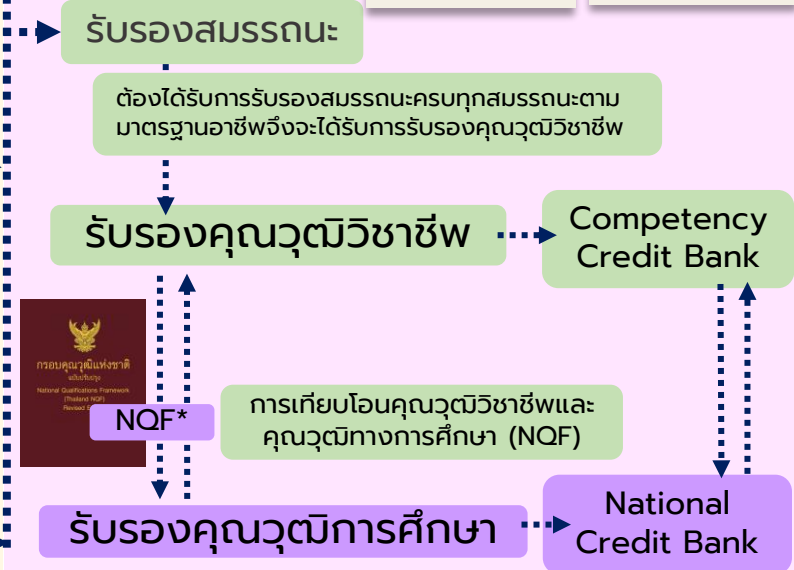
ปฏิบัติ
พัฒนาสมรรถนะกำลังแรงงาน
ผ่านการประเมินสมรรถนะ และการอบรม

ทางตรง
การประเมินผ่านองค์กรที่
มีหน้าที่รับรองฯ (CB)
รวม 323 แห่ง
การอบรมและประเมินผ่าน
องค์กรที่มีหน้าที่ฝึกอบรม
(TP) รวม 20 แห่ง
ยอมรับผู้มีผลการทดสอบมาตรฐานอาชีพของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
และมาตรฐานอาชีพอื่นใดที่คณะกรรมการสถาบันให้การรับรอง
ให้การรับรองกำลังแรงงานในสถาน
ประกอบการ **มากกว่า 20 แห่ง** ได้รับการ
รับรองแล้วรวมมากกว่า 1,619 คน
การประเมินสมรรถนะที่ สคช. ทำเอง

ทางอ้อม
E-Training / Virtual Classroom (Anywhere
- Anytime) **มากกว่า 558 ชุดฝึก**

พัฒนาผ่านหลักสูตรการเรียนรู้
เพื่อปรับหลักสูตร
การเรียนรู้ให้
สอดคล้องกับ
มาตรฐานอาชีพ
และเป็นไปตาม
ความต้องการของ
ตลาดแรงงาน
การรับรองหลักสูตรการเรียนรู้ของ
สถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ

ผลิต

ศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับระบบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพ TPQI-NET, TPQI Website, ฐานข้อมูล/เทคโนโลยีสารสนเทศ

เป็นฐานข้อมูลที่ส่งเสริมการบริหารจัดการกำลังแรงงานของประเทศ

- ระบบบริการข้อมูลด้านกำลังคน (Labour Market Information)
- ระบบแนะแนวการเรียนรู้สู่อาชีพ (Education and Career Guidance)
- ระบบจับคู่งาน (Job Matching)
- ระบบหลักสูตรฝึกอบรม (Training Course)
- ระบบสั่งสมสมรรถนะการเรียนรู้ (Competency Credit Bank)
- ระบบแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ (E-Portfolio)
- ระบบคู่มืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต (E-Coupon)

